

De schrijfopdracht

| Schrijfvaardigheid Nederlandse welsprekendheid |

Praktische opdracht:

De onderstaande bijtende analyse van de Gooise jeugd vormt het geraamte waarop je reageert in je eigen verhaal. Het gaat hierbij dus om een ‘toegeschreven identiteit’, aldus Heinich, waartoe je je te verhouden hebt. Het is een dialoog tussen een journalist en een Cynicus.

‘Wat hebben de gewelddadige rellen in Knokke-Heist (juli 2020), de uit de hand gelopen examenstunt in Bussum (april 2021) en het uitgaansgeweld met dodelijke afloop in Mallorca (juli 2021) met elkaar gemeen?’ Voordat de Cynicus met een voorgekauwd of bedacht antwoord kon komen, vulde de journalist zichzelf vlug aan. ‘Bij al deze incidenten waren beschonken jongeren uit het Gooi betrokken. Hoe verklaart u zoiets? Waarom is het uitgerekend deze bevoorrechtte minderheid met zóveel vermogen, kwaliteiten en potentie, die zo vaak over de schreef gaat?’, zo vroeg hij kordaat en met een trotse glimlach op zijn gezicht voor het stellen van zo’n scherpe vraag. De Cynicus was in het nauw gedreven en wist dat hij geen smoesjes of een of ander zwamverhaal kon opdreunen. Hij besloot daarom, met het forse risico zijn eigen reputatie en carrière om zeep te helpen, voor eens de moed bijeen te rapen, voor die ene keer niet te vluchten van de onloochenbare en meedogenloze waarheid, en het eerlijke verhaal te vertellen rondom de Gooise jeugd, waarbij hij niet zou terugdeinzen voor het harde oordeel.

‘Waar te beginnen, mijn beste nieuwsgager? De uiterlijkheden alleen al zullen u droefgeestig stemmen. Deze jeugd ontleent hun persoonlijke uitstraling als volkomen willoze speelballen aan de onbetaalbare en parasiterende merkkledingindustrie. Terwijl ze in de waan leven een eigen stijl te hebben, zijn ze niets anders dan wandelende reclameborden. Hun afwezige, carrièregerichte ouders, die hun liefde simpel denken te kunnen afkopen met een vakantietje naar Bali, de nieuwste iPhone of wat andere materiële goedmakertjes, schaffen een zak aardappelen niet aan voor een oer-Hollandse stamppot, maar voor diep achter in de keel. Mochten ze overigens al eens aan koken denken in hun barstensvolle netwerkbestaan, dan springt de Surinaamse huishulp of de Spaanse au pair wel even bij, die met de net bestelde HelloFresh-box of andere thuis-bezorgd-meuk, tussen de huiswerkbegeleiding aan de kleine Roderick (10) en Annemarie (7) door, wel even een zogenaamd ‘exotische’ maaltijd in elkaar flanst. En zo worden ze grootgebracht, namelijk als wat het beste is samen te vatten als materieel verwend en emotioneel verwaarloosd.’

‘Ach’, zo onderbrak de Cynicus zichzelf en hij beet op zijn onderlip alsof hij een domme fout had gemaakt en het hem zojuist te binnen schoot wat deze precies was, ‘nu doe ik hetzelfde als zij. Ik verval in clichés en blijf aan de oppervlakte.’ Na een poosje voor zich uit te hebben gestaard, tot grote nervositeit van de journalist, vervolgde hij zijn verhaal op bedachtzame toon. ‘De incidenten die u omschreef zijn slechts ontstaan door enkele rotte appels van diepere verdorven wortels. Wanneer u begint te graven, wat een moeizame en afschrikwekkende inspanning voor u zal zijn, stuit u op een gegeven moment op dit fundamentele inzicht: de Gooise jongeling is een massamens. Hij ontwaakt in het leven met de diepgewortelde, aangeboren overtuiging dat het leven makkelijk en overvloedig is, zonder de tragiek van beperkingen. Dat roept in zijn ziel een zeker gevoel van macht en triomf op, hetgeen hem ertoe aanzet om zichzelf precies te nemen zoals hij is en voor zichzelf op te komen, en zijn eigen morele en intellectuele ontwikkeling als voltooid te

beschouwen. Hij ontkent daarmee niet alleen zijn werkelijke geestelijke vermogens, maar eerst en vooral het leven zelf. De essentie van leven is om ergens op af te stevenen, vooruitgang te boeken in de richting van een doel. Deze vooruitgang is zelf niet het doel, en het doel is ook niet het leven. Het is iets waaraan het leven dienstbaar wordt gemaakt en dat daarom *buiten* mijn leven ligt. De Gooise jongeling leeft echter vulgair. Hij leeft statisch en opgesloten in zichzelf, veroordeeld tot continue passiviteit, bij gebrek aan een externe kracht die hem in beweging brengt en tot actie aanzet. Hij heeft geen idealen. Hij ervaart geen enkele innerlijke drang om te beantwoorden aan een hogere maatstaf die buiten hem ligt en boven hem staat en waarvan hij het juk vrijwillig aanvaardt, zoals waarheid of rechtvaardigheid. Zijn leven is ten diepste leeg en zelfingenomen in het geïsoleerd reservaat waarin hij leeft. Het draait om het vervullen van kleinzielige en egoïstische verlangens, zoals een prominent socialmedia-account, een geslaagde sportschoolsessie of uitgaan in de weekeinden.’

De Cynicus pauzeerde even, waarna hij instemmend knikte en zei: ‘Het komt voornamelijk door de rijkdom, en dan met name de *nouveau riche*, hierop is de karakterisering van toepassing die Aristoteles al inzag: ‘Rijkelui zijn overmoedig en aanmatigend, als overblijfsel van het verwerven van hun rijkdom. Ze hebben een houding alsof ze al het goede in de wereld bezitten: rijkdom is als een maatstaf voor de waarde van al het andere, en daardoor lijkt het alsof men er alles mee kan kopen. Ze zijn verwend en snobistisch: verwend door hun weelde en door het vertoon van hun welstand, snobistisch en vulgair doordat iedereen zich bezighoudt met het voorwerp van zijn voorliefde en bewondering, en zij denkend dat anderen met hen wedijveren om hetzelfde.’ Ziedaar uw nadere verklaring. Al met al heeft de Gooise jeugd het geestelijk vermogen, de rijkdom en de macht om uit te groeien tot een grootse en weidse loofboom onder wiens takken vele zieken, daklozen, armen en gedupeerden kunnen schuilen, maar niets of niemand brengt ze plichtsbesef, verantwoordelijkheidsgevoel en dienstvaardigheid bij die ze tot zo’n machtigmoedige beschutting doet bloeien’, zo eindigde de Cynicus, weltevreden met zijn eigen conclusie.

– *Einde dialoog* –

Opdracht

Schrijf in een verhaalvorm, fictief of non-fictief, een bevestigende óf ontkennende reactie op de bovenstaande dialoog, waarin je elementen of opmerkingen verwerkt uit de analyse van de Cynicus. Je mag hierin bestaande clichés over het Gooi toevoegen uit je eigen leven. Mocht je inspiratieloos zijn, dan volgen hieronder enkele ideeën:

1. Breid de dialoog tussen de journalist en de Cynicus uit, of laat deze vervolgen door één of twee personages toe te voegen die opnieuw het gesprek met de Cynicus aangaan. Let op: je mag de bovenstaande dialoog niet domweg knippen-en-plakken voor je eigen verhaal.
2. Haak in op één van de clichés die de Cynicus noemt en begin daaromheen een verhaal. Zo kan je bijvoorbeeld 'Een dag uit het leven van een Gooise au pair' schrijven en vertellen hoe hij of zij de kinderen van school ophaalt, kookt, boent en met allerlei stereotypen van het Gooise leven in aanraking komt.
3. Vertrek vanuit je eigen ervaringen met de Gooise omgeving. Beschrijf bijvoorbeeld een luxueus verjaardagsfeestje van Diederik, een ritje in pappies auto of een Gooise borrel die je hebt meegemaakt en begin vanaf daar je verhaal.

Vereisten:

- 3 tot 6 pagina's in Word
- Lettertype 12
- Regelafstand 1,15
- Titel
- Paginanummers
- Fictief óf non-fictief verhaal